

Interview Guy Vanhengel "Een niet alledaags parcours"

Brussels minister van Financiën en Budget, Guy Vanhengel, is de enige liberaal in de regering Picqué. Als naaste van Guy Verhofstadt, verdedigt hij op zijn manier en met zijn dienstbaar karakter het Brussels Gewest in een federale eenheidsstaat. Als leraar van opleiding, blikt hij terug op zijn afgelegde weg, maakt een bilan van de huidige Brusselse regering en komt hij terug op de federale regeringsvorming. Relas van een ontmoeting met een pragmatisch politicus, die de wetten van de het rijk der financiën kent als zijn broekzak.

Jeune MR Mag: Goeiemiddag. Wel... in 2009, zal u negen jaar lang Brussels minister van Financiën en Budget zijn van het Brussels Gewest. Heeft u nooit zin gehad om van bevoegdheid te veranderen? Nooit genoeg gehad van de cijfers?

GV: Helemaal niet! Als minister van Financiën en Budget heb ik een ruime blik over gans de regionale en gewestelijke politiek en zelfs op de gemeentelijke financiën.

Het is een bevoegdheid die toestaat om zich een globaal beeld te vormen, maar het is ook een beetje ondankbare bevoegdheid omdat het een zeer technische en dus moeilijk uit te leggen materie is. Mijn dossiers laten weinig marketing toe. Ga maar eens het schuldbeheer, de oprichting van een financieel coördinatiecentrum of anders nog, het feit dat het Gewest nu over een dubbele boekhouding, zoals de ondernemingen beschikt, uitleggen of verkopen. Geloof me, da's moeilijk.

Tegelijkertijd, heb ik ook bevoegdheden zoals Informatica of het Nederlandstalig Onderwijs, wat mijn werkzaamheden ook weer een beetje diversifieert.

JRM Mag: U bent de enige liberale minister in Brussel. Voelt u zich niet een beetje alleen?

GV: Ik zou uiteraard liever in het gezelschap van mijn vrienden vertoeven en de liberale familie verenigd zien. Ik verahul dat niet, maar het omgekeerde heeft zich ook voorgedaan tussen 1995 en 1999, toen zat ik in de oppositie en de PRL in de meerderheid. Tussen 1999 en 2004, had ik de eer en het genoegen om met drie liberale minister-presidenten te werken: eerst Jacques Simonet, dan François-Xavier de Donnea en uiteindelijk Daniel Ducarme.

Men kan niet zeggen dat er dagelijks een ideologische confrontatie plaatsvindt in de Brusselse regering, maar ik laat mijn stem doorwegen op het beleid. Het belangrijkste waren de onderhandelingen over het regeerakkoord, die de vorming van de regering toelieten. Mettertijd is mijn aanwezigheid geëvolueerd. Toen ik begon was de VLD de kleinste Vlaamse partij, vandaag is de VLD de eerste Nederlandstalige, democratische Brusselse partij.

JMR Mag: Welke sporen heeft de VLD op deze regering gedrukt? Is de halvering van de gewestbelasting, het enige liberale project in deze regering?

GV: Het is evident dat, gezien de machtsverhoudingen, we geen liberale maatregelen kunnen opdringen aan onze partners. Nochtans, meen ik dat er wel degelijk liberale realisaties zijn. Zoals u al vermeldde, is er de geleidelijke opheffing van de gewestbelasting, maar er is meer dan dat. We hebben ook een grondige herstructurering van het budgetbeheer en de tresorie bekomen, de verminderingen op de registratierechten, het fiscaal compensatiefonds voor de gemeenten.

JMR Mag: Welk is uw visie op de oppositie en meer bepaald deze van de MR?

GV: Dat is een gevaarlijke... (lacht), in feite hebben wij geregeld stevige debatten met de MR oppositie. Toen ik in de oppositie zat en de liberalen in de regering, was ik vriendelijker met Hervé Hasquin. Hier word ik niet gespaard. Gezien de vroegere samenwerking met Jacques Simonet en Didier Gosuin, heb ik wel enige moeite met hun kritiek, want ik voel ze al van ver aankomen. Het is in feite een klassiek spel, zeker inzake budgettaire aangelegenheden. De truken en de spitsvondigheden zijn sinds lang dezelfde, ik ken ze en de oppositie ook. Ik ben niet vindingrijker nu met de socialisten, als met de MR voordien. Het gebeurt dat ik de kritiek

en de ideeën van de MR deel, maar ik maak deel uit van een meerderheid en blijf dus loyaal. Wel koppel en breng ik soms bepaalde zaken terug naar de regeringstafel. Zo was ik bijv. zeer gevoelig aan de kritiek geformuleerd door de MR inzake het deficit van de Iriskoepel, aangezien het ziekenhuisbeheer voor alles een filosofisch dossier is.

JMR Mag: hoe wordt men als leerkracht Brussels minister van Financiën?

GV: Per toeval! (lacht) Mijn eerste politieke werkgever was, aangezien ik leerkracht was, de Brusselse Schepenen van onderwijs. Hij was degene die me aanmoedigde om verder te gaan. Hierna ben ik voor Annemie Neyts beginnen te werken om daar de persdienst op poten te zetten. Want ik heb drie passies in 't leven: het onderwijs, de politiek en de journalistiek. In die periode versloeg ik voor Het Laatste Nieuws het Brusselse nieuws en verder verzorgde ik uitzendingen op Radio Contact, de eerste vrije radio. Ik verzorgde zelfs samen met Marion Lemesre een tweetalige uitzending. Het materiaal van de radio werd echter voortdurend aangeslagen en ikzelf werd ook al voor het gerecht gedaagd, maar ontsprong de dans dankzij mijn uitstekende advocaten Armand De Decker en Jean-Luc Vanraes. Daarna werd ik de woordvoerder toen hij voorzitter van de PVV was. En daar, heb ik zeer snel begrepen dat ik me moest investeren door uit de schaduw te treden en concreet een project te verdedigen. In 1982 werd ik in Evere verkozen als OCMW-raadslid door een socialistische quota, aangezien de socialisten daar de absolute meerderheid hadden en de toenmalige burgemeester wat oppositie wilde in het OCMW. Hij heeft me toen juist gevraagd om aanwezig te zijn op de vergaderingen, te werken en om een oogje in het zeil te houden op zijn kameraden. Niet slecht voor een debuut...

JMR Mag: Geen spijt dat u niet meer in het onderwijs staat?

GV: Af en toe, overkomt me dat. Maar als minister voor het Brussels Nederlandstalig onderwijs, bezoek ik veel scholen en amuseer ik me met het geven van kleine lessen, dat herinnert me mijn souvenirs.

JMR Mag: op niveau van de regionale verkiezingen, is er eigenlijk geen echte inzet voor de Vlaamse partijen aangezien u toch steeds aan de macht zal zijn omwille van het Vlaams Belang. Bent u de enige minister met werkzekerheid? Wanneer gaan de democratische partijen terug het leiderschap in Brussel opnemen?

GV: Oh maar neen, ik heb geen werkzekerheid. De kiezer heeft steeds het laatste woord. Mijn streefdoel? Het record van Jos Chabert die 27 jaar lang minister was, verslaan. Ik heb dus nog 20 jaar voor me... da's lang. Het grote voordeel bestaat erin dat ik mijn ziel voor 200% kan leggen in de dossiers en dat ik kan verdergaan met wat ik op stapel heb gezet. Een politieke stoelendans vind ik vreselijk.

Wat extreem rechts betreft, het is zeer moeilijk om het Vlaams Belang te bestrijden, want zij voeren venijnige en onwaardige campagnes en spreken met dubbele tong. Ik zal nooit dergelijke technieken gebruiken om stemmen te halen. Ik ga me hiertoe niet verlagen. 10 juni jongstleden, heeft de VLD-senaatslijst het Belang verslagen, maar met de hulp van Guy Verhofstadt. Als ze aan de leiding komen, is dat ook doordat veel Franstaligen voor hen stemmen. Daarbij is het zeer moeilijk om campagne te voeren in Brussel. Brussel is een beetje als een hooiberg waarin je de Vlaamse kiezers als spelden moet gaan zoeken. Kan u zich al een deur aan deur campagne van een Nederlandstalige kandidaat voorstellen? Dat is pas een miserie...

JMR Mag: Hoe verklaart u dat er geen enkele Brusselse Vlaming in de entourage van Yves Leterme zit?

GV: Ik verklaar het niet, maar het schokt me ook niet echt. De delegaties zijn beperkt en het belangrijkste is om de boodschappen intern, in de partij zelf, te laten doordringen. Het echte probleem in de deze regeringsvorming, zijn de kleine partijen zoals de NV-A en het FDF die de inzet verhogen.

JMR Mag: Wat zegt u aan een jong middenklasse koppel dat zich genoodzaakt zien om uit ons gewest weg te trekken, doordat het voor hen te moeilijk is geworden om een eigen huis te kunnen kopen.

GV: Ik pleit voor een administratieve vereenvoudiging. Vandaag worden zij toch al op verschillende manieren geholpen: er is de verlaging van de registratierechten, de leningen aan een kleine interest, het woningsfonds, de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, de subsidies, gemeentelijke premies enzovoort. Men moet al bijna een expert zijn om er nog aan uit te kunnen. Men zou sommige hulpmaatregelen moeten groeperen en de procedures vereenvoudigen.

JMR Mag: Over huisvesting gesproken, hierover hoorden we deze laatste maanden zowel in Wallonië als in Vlaanderen vele schandalen. Loopt in Brussel alles op rolletjes? Staat er hier niets te sudderen?

GV: Men is nooit van niets zeker, een schandaal kan ook in Brussel opduiken. De Brusselaars zijn niet eerlijker dan de Walen. Volgens mij hebben schandalen altijd bestaan en zullen ze altijd blijven bestaan. Maar er zijn grote inspanningen geleverd om op ethisch en deontologisch vlak, de normvervaging tegen te gaan. Vandaag de dag, zou Augusta niet meer mogelijk zijn.

JMR Mag: Tenslotte, een laatste vraag... welk advies zou u meegeven aan een jongere die zich in de politiek wil lanceren?

GV: Ten eerste: geduld oefenen, ten tweede: de ladder trede per trede beklimmen. Alle politici zouden zeker 6 jaar moeten zetelen in de Raad van een Sociale Dienst.

JMR Mag: Om u beter te leren kennen:

Uw lievelingsgerecht? Rosbief met witloof.
Uw lievelingsrestaurant? Francois, bij de vismarkt.
Wijn of bier? Bier.
Uw politieke "vader"? 't is een mama: Annemie Neyts.
Uw laatste leetuur? De laatste Pieter Aspe.

JMR Mag: Evere of het Brussels Gewest? Het Brussels Gewest.
Picqué of Schepmans? Françoise Schepmans... ik ben hetero.
Brigitte Grouwels of Olivier Maingain? Joker...
Fiscale hervorming of een verhoging van het zelfstandigenpensioen?
Fiscale hervorming.
Uitbreiding van de Brusselse regio of de opheffing van de gegarandeerde
Vlaamse vertegenwoordiging in Brussel?
Dat is werkelijk een schandalige vraag (lacht). Onmogelijk om te kiezen.
België of Brussel? Brussel.
Een primeur voor onze lezers?
In maart wil ik een atletiekmeeting organiseren in Rabat (Marokko).